

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑

.....

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ สภามหาวิทยาลัยได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๑ ให้ออกข้อบังคับไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับกับนักศึกษาซึ่งขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ เป็นต้นไป

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

“มหาวิทยาลัย” หมายความว่า มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“สภามหาวิทยาลัย” หมายความว่า สภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“อธิการบดี” หมายความว่า อธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“คณะ” ให้หมายความรวมถึงวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นของมหาวิทยาลัยที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“คณบดี” ให้หมายความรวมถึงผู้อำนวยการสถาบัน หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“คณะกรรมการประจำคณะ” ให้หมายความรวมถึงคณะกรรมการประจำวิทยาลัย สถาบัน หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

“ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาหรือผู้อำนวยการโครงการบริการการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในแต่ละคณะ ซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณบดี

“กรรมการบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า กรรมการบัณฑิตศึกษาของแต่ละคณะซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากคณบดี

“การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา” หมายความว่า การศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต หลักสูตรระดับปริญญาโท และหลักสูตรระดับปริญญาเอกของมหาวิทยาลัย

- “หลักสูตร” หมายถึงว่า หลักสูตรการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา
- “ภาคการศึกษา” หมายถึงว่า ภาคการศึกษาในระบบทวิภาค หรือในระบบไตรภาค แต่ไม่รวมภาคฤดูร้อน
- “สถาบันอุดมศึกษาอื่น” หมายถึงว่า มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ได้รับการจัดตั้งตามกฎหมายของไทย หรือเป็นมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาของต่างประเทศ
- “ข้อกำหนดหลักสูตร” หมายถึงว่า ข้อกำหนดหลักสูตรบัณฑิตศึกษาที่ว่าด้วยหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการศึกษาของหลักสูตรตามที่ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย
- “นายทะเบียน” หมายถึงว่า ผู้อำนวยการสำนักงานทะเบียนนักศึกษา
- ข้อ ๕** ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศของมหาวิทยาลัยเพื่อปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ได้

หมวด ๑

ระบบการจัดการศึกษา และอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัว

ข้อ ๖ มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาด้วยหลักการประสานงานด้านวิชาการระหว่างคณะคณะใดมีหน้าที่จัดการศึกษาในวิชาการด้านใดให้จัดการศึกษาในวิชาการด้านนั้นแก่นักศึกษาของมหาวิทยาลัยทุกคณะ คณะอื่นใดที่ไม่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนวิชานั้น หากมีเหตุผลจำเป็นที่จะต้องจัดการสอนรายวิชานั้นเอง จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

ข้อ ๗ การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมี ๒ ระบบ ดังนี้

(๑) ระบบทวิภาคเป็นการจัดการศึกษาที่๑ปีการศึกษามี ๒ ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่ ๑ และภาคการศึกษาที่ ๒ และอาจมีภาคฤดูร้อนเป็นภาคการศึกษาที่ไม่บังคับต่อจากภาคการศึกษาที่ ๒ ด้วยก็ได้

(๒) ระบบไตรภาคเป็นการจัดการศึกษาที่๑ปีการศึกษามี ๓ ภาคการศึกษา คือ ภาคการศึกษาที่ ๑ ภาคการศึกษาที่ ๒ และภาคการศึกษาที่ ๓

การจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่งอาจออกแบบวิธีการเรียนการสอนโดยแบ่งช่วงการศึกษาตามหัวข้อการศึกษาที่มีปริมาณการเรียนรู้เทียบเท่าระบบทวิภาคหรือระบบไตรภาคแล้วแต่กรณี

หลักสูตรการศึกษาใดจะจัดการศึกษาในระบบตามวรรคหนึ่งให้เป็นอำนาจของสภามหาวิทยาลัยเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๘ ระบบทวิภาคในภาคการศึกษาให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๕ สัปดาห์ และในภาคฤดูร้อนให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๖ สัปดาห์ แต่ให้เพิ่มชั่วโมงการศึกษาในแต่ละรายวิชาให้เท่ากับภาคการศึกษา

ระบบไตรภาคในภาคการศึกษาให้มีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ สัปดาห์และไม่เกิน ๑๔ สัปดาห์

ในแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนอาจใช้ระยะเวลาศึกษาแตกต่างจากวรรคหนึ่งหรือวรรคสองก็ได้ แต่ต้องมีปริมาณการศึกษาต่อ ๑ หน่วยกิตไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐

ข้อ ๙ การศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาอาจจัดการศึกษาแบบเต็มเวลาหรือไม่เต็มเวลาก็ได้ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

ข้อ ๑๐ หน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตรให้คำนวณตามปริมาณการศึกษาโดย ๑ หน่วยกิต เท่ากับปริมาณการศึกษาดังต่อไปนี้

(ก) ระบบทวิภาค

(๑) ในรายวิชาภาคทฤษฎีให้มีเวลาการบรรยายหรือการอภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๑๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒) ในรายวิชาภาคปฏิบัติให้มีเวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๓๐ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามให้มีเวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ให้มีเวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๕) การทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๔๕ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(ข) ระบบไตรภาค

(๑) ในรายวิชาภาคทฤษฎีให้มีเวลาการบรรยาย หรือการอภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๑๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๒) ในรายวิชาภาคปฏิบัติให้มีเวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๒๔ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๓) การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนามให้มีเวลาฝึกไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๔) การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ให้มีเวลาทำโครงการหรือกิจกรรมไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

(๕) การทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ใช้เวลาศึกษาค้นคว้าไม่น้อยกว่า ๓ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือไม่น้อยกว่า ๓๖ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา

ข้อ ๑๑ การกำหนดจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตร ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ระบบทวิภาคต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต

(๒) หลักสูตรระดับปริญญาโทระบบทวิภาคต้องไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่า ๔๕ หน่วยกิต

(๓) หลักสูตรปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

(๔) หลักสูตรปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีต้องมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต

ข้อ ๑๒ การศึกษาระดับปริญญาโท จัดการศึกษาได้เป็น ๒ แผน

(ก) แผน ก

(๑) แบบ ก ๑ เป็นแผนการศึกษาที่ทำเฉพาะวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ระบบทวิภาค ต้องไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่า ๔๕ หน่วยกิต โดยคณะอาจกำหนดให้เรียนรายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิตแต่จะต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามที่หลักสูตรกำหนด

(๒) แบบ ก ๒ เป็นแผนการศึกษาที่ทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ระบบทวิภาคต้องไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชา (course work) อีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต หรือระบบไตรภาค ต้องทำวิทยานิพนธ์ซึ่งมีค่าเทียบได้ไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต และศึกษางานรายวิชา (course work) อีกไม่น้อยกว่า ๑๕ หน่วยกิต

(ข) แผน ข เป็นแผนการศึกษาที่เน้นการศึกษารายวิชาโดยไม่ต้องทำวิทยานิพนธ์ระบบทวิภาค ต้องกำหนดให้มีการศึกษารายวิชาที่เป็นภาคต้นคว่ำอิสระไม่น้อยกว่า ๓ หน่วยกิตแต่ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต หรือระบบไตรภาคต้องไม่น้อยกว่า ๔ หน่วยกิตแต่ไม่เกิน ๗ หน่วยกิต

ข้อ ๑๓ การศึกษาระดับปริญญาเอก จัดการศึกษาได้เป็น ๒ แบบ

(ก) แบบ ๑ การศึกษาระดับปริญญาเอกเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยที่ก่อให้เกิดความรู้ใหม่ โดยมีการทำวิทยานิพนธ์ โดยคณะอาจกำหนดให้ศึกษารายวิชาเพิ่มเติมหรือทำกิจกรรมทางวิชาการอื่นเพิ่มขึ้นก็ได้โดยไม่นับหน่วยกิตแต่ต้องมีผลสัมฤทธิ์ตามข้อกำหนดหลักสูตร แบ่งเป็น ๒ แบบ ดังนี้

(๑) แบบ ๑.๑ การศึกษาระดับปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต

(๒) แบบ ๑.๒ การศึกษาระดับปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๒ หน่วยกิต

(ข) แบบ ๒ การศึกษาระดับปริญญาเอกเป็นแผนการศึกษาที่เน้นการวิจัยที่มีคุณภาพสูง และก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพ และจัดให้มีการศึกษารายวิชาเพิ่ม แบ่งเป็น ๒ แบบ ดังนี้

(๑) แบบ ๒.๑ การศึกษาระดับปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๓๖ หน่วยกิตและศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต

(๒) แบบ ๒.๒ การศึกษาระดับปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จระดับปริญญาตรี จะต้องทำวิทยานิพนธ์ไม่น้อยกว่า ๔๘ หน่วยกิต และศึกษารายวิชาอีกไม่น้อยกว่า ๒๔ หน่วยกิต

วิทยานิพนธ์ในการศึกษาระดับปริญญาเอกตาม (ก) และ (ข) ต้องมีมาตรฐานและคุณภาพไม่แตกต่างกันในแต่ละแบบการศึกษา

ข้อ ๑๔ คณะอาจกำหนดให้นักศึกษามีอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษาเพื่อทำหน้าที่แนะนำ หรือให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการวางแผนการเรียน และการดำเนินการอื่นเพื่อดูแลความประพฤติ และการติดตามผลการเรียนของนักศึกษา

หมวด ๒

การเปลี่ยนแผนการศึกษา และการเปลี่ยนระดับการศึกษา

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่คณะจัดการศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่งสองแผนการศึกษาควบคู่กัน นักศึกษาอาจขอเปลี่ยนแผนการศึกษาโดยยื่นคำร้องพร้อมเหตุผลผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษาหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยนักศึกษาที่ศึกษาในแผน ก ต้องยื่นคำร้องก่อนการสอบวิทยานิพนธ์ และนักศึกษาที่ศึกษาในแผน ข ต้องยื่นคำร้องก่อนการสอบการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๑๖ นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาใดอาจเปลี่ยนไปศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาเดียวกันหรือนักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาวิชาใดอาจเปลี่ยนไปศึกษาระดับปริญญาโทในสาขาวิชาเดียวกันได้ ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตรที่จะขอเปลี่ยนเข้าศึกษานั้น

การขอเปลี่ยนระดับการศึกษาตามวรรคหนึ่งให้นักศึกษายื่นคำร้องต่อคณะกรรมการบริหารหลักสูตรที่จะขอเปลี่ยนเข้าศึกษาเพื่อเสนอความเห็นต่อคณบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยให้นับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาในหลักสูตรเดิมก่อนเปลี่ยนระดับการศึกษา

หมวด ๓

ระยะเวลาการศึกษา

ข้อ ๑๗ ระยะเวลาที่ใช้ศึกษาต้องไม่เกินเวลาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร แต่ทั้งนี้ในข้อกำหนดหลักสูตรต้องกำหนดไว้ไม่เกินระยะเวลาดังต่อไปนี้

- (๑) หลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต ไม่เกิน ๖ ภาคการศึกษา
- (๒) หลักสูตรระดับปริญญาโทที่จัดการศึกษาในระบบทวิภาคแบบเต็มเวลาไม่เกิน ๑๐ ภาคการศึกษา และแบบไม่เต็มเวลาไม่เกิน ๑๔ ภาคการศึกษา
- (๓) หลักสูตรระดับปริญญาโทที่จัดการศึกษาในระบบไตรภาคแบบเต็มเวลาไม่เกิน ๑๕ ภาคการศึกษา และแบบไม่เต็มเวลาไม่เกิน ๒๑ ภาคการศึกษา
- (๔) หลักสูตรระดับปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท ไม่เกิน ๑๒ ภาคการศึกษา
- (๕) หลักสูตรระดับปริญญาเอกสำหรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ไม่เกิน ๑๖ ภาคการศึกษา

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่นักศึกษาโอนจากหลักสูตรเต็มเวลาไปยังหลักสูตรไม่เต็มเวลาหรือโอนจากหลักสูตรไม่เต็มเวลาไปยังหลักสูตรเต็มเวลา ให้นับเวลาการศึกษาในหลักสูตรเดิมเป็นเวลาการศึกษาของหลักสูตรที่โอนเข้าศึกษาด้วย โดยการคิดระยะเวลาการศึกษาที่ใช้ศึกษาตามข้อ ๑๗ ให้คำนวณระยะเวลาที่ศึกษาให้คิดเป็นสัดส่วนเวลาของหลักสูตรเดิมกับระยะเวลาสูงสุดของภาคที่ศึกษาอยู่ก่อน และนำสัดส่วนนี้ไปใช้กับระยะเวลาสูงสุดของภาคที่จะเข้าศึกษาใหม่

ข้อ ๑๙ นักศึกษาที่ศึกษาระดับปริญญาเอกที่ศึกษาครบตามโครงสร้างหลักสูตรและสอบผ่านวิทยานิพนธ์เรียบร้อยแล้วแต่จำเป็นต้องรอการตอบรับการตีพิมพ์บทความวิจัยในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ นักศึกษาอาจขอขยายระยะเวลาการศึกษาตามข้อ ๑๗ เพื่อรอผลการตอบรับการตีพิมพ์ต่อไปได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อรายงานเสนอความเห็นต่ออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติและรายงานสภามหาวิทยาลัยเพื่อทราบ

ในการขอขยายระยะเวลาในวรรคหนึ่ง นักศึกษาต้องมีหลักฐานการส่งผลงานวิจัยเพื่อตีพิมพ์ประกอบคำขอและต้องรักษาสภาพการเป็นนักศึกษาในภาคการศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ขยายระยะเวลาการศึกษาด้วย

ข้อ ๒๐ นักศึกษาที่ใช้เวลาศึกษาเกินกว่าระยะเวลาตามข้อ ๑๗ และไม่ได้รับการขยายเวลาตามข้อ ๑๙ ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

หมวด ๔

การรับเข้าศึกษา

ข้อ ๒๑ การคัดเลือกเข้าเป็นนักศึกษาในหลักสูตรวิชาใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์การคัดเลือกเข้าศึกษาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตรวิชานั้น

หลักเกณฑ์และวิธีการรับสมัครและคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาให้เป็นไปตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดโดยออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

นอกจากการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งและวรรคสองแล้ว คณะอาจารย์บุคคลเข้าศึกษาโดยวิธีการอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากอธิการบดี

ข้อ ๒๒ นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติทั่วไปและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

- (๑) สำเร็จการศึกษาขั้นต่ำตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร
- (๒) ไม่เป็นผู้ป่วยหรืออยู่ในสภาวะที่จะเป็นอุปสรรคร้ายแรงต่อการศึกษา
- (๓) ไม่เป็นผู้ประพฤติผิดศีลธรรมอันดีหรือมีพฤติกรรมเสื่อมเสียอย่างร้ายแรง
- (๔) ต้องไม่เคยถูกตัดชื่อออกจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นเพราะมีความผิดทางวินัย ภายในระยะเวลา ๑๐ ปี ก่อนการสมัครเข้าเป็นนักศึกษา

นอกจากคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามวรรคหนึ่ง ผู้ที่จะเข้าศึกษาในหลักสูตร

การศึกษาใด ต้องมีคุณสมบัติเฉพาะตามข้อกำหนดหลักสูตรที่เข้าศึกษาและตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยการรับเข้าศึกษาด้วย

ข้อ ๒๓ การกำหนดคุณสมบัติตาม ข้อ ๒๒ (๑) ในข้อกำหนดหลักสูตรให้เป็นไปตามเกณฑ์ มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๒๔ นักศึกษาที่อยู่ระหว่างศึกษาในหลักสูตรของมหาวิทยาลัย จะเข้าศึกษาในอีก หลักสูตรของมหาวิทยาลัยมิได้ เว้นแต่การศึกษาในหลักสูตรเดิมจะไม่เป็นอุปสรรคต่อการศึกษา ในหลักสูตรที่จะเข้าศึกษา อธิการบดีอาจอนุมัติให้เข้าศึกษาได้อีกหลักสูตรหนึ่ง

หมวด ๕

การขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๕ ผู้ที่ผ่านการรับเข้าศึกษาต้องขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ที่นายทะเบียนกำหนด ภายใน ๑๔ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา เว้นแต่กรณีมีเหตุผลความจำเป็น นายทะเบียนอาจอนุญาตผ่อนผันการขึ้นทะเบียนได้ แต่ต้องไม่เกินภาคการศึกษาที่ ๑ ของปีการศึกษา แรก

ผู้ที่ผ่านการรับเข้าศึกษาโดยใช้วุฒิการศึกษาจากต่างประเทศต้องยื่นใบสำคัญแสดงวุฒิ การศึกษาต่อคณะในวันขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาด้วย แต่หากยังไม่สามารถนำส่งได้ นายทะเบียนอาจ ผ่อนผันให้นำมาส่งในภายหลัง แต่ต้องไม่เกินภาคการศึกษาที่ ๑ ของปีการศึกษาแรก หากพ้น กำหนดเวลาที่ผ่อนผันให้แล้วยังไม่อาจนำส่งได้ให้นายทะเบียนเพิกถอนการขึ้นทะเบียนการเป็นนักศึกษา

ข้อ ๒๖ ผู้ที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาสังกัดหลักสูตรใดแล้วจะย้ายหลักสูตรมิได้ เว้นแต่จะมี เหตุผลและความจำเป็น ให้นักศึกษายื่นคำร้องพร้อมแสดงเหตุผลต่อคณบดีเพื่อขออนุมัติจาก คณะกรรมการประจำคณะ

การขอย้ายหลักสูตรจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการประจำคณะของ หลักสูตรที่จะขอย้ายไปศึกษา และให้นับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่การศึกษาในหลักสูตรเดิมด้วย

เมื่อได้รับความเห็นชอบตามวรรคสองแล้วให้นับระยะเวลาการศึกษาตั้งแต่เป็นนักศึกษา ในหลักสูตรเดิมด้วย

ข้อ ๒๗ หากมีการตรวจพบว่าผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาไม่มีคุณสมบัติหรือมีลักษณะ ต้องห้ามตามข้อ ๒๒ หรือได้ใช้เอกสารหลักฐานประกอบการขึ้นทะเบียนอันเป็นเท็จ ให้นายทะเบียน เสนอต่ออธิการบดีเพิกถอนการขึ้นทะเบียนการเป็นนักศึกษาผู้นั้น

หากมีกรณีตามวรรคหนึ่งปรากฏขึ้นกับผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้ว ให้อธิการบดีเสนอต่อ สภามหาวิทยาลัยเพิกถอนปริญญาบัตรของผู้นั้น

หมวด ๖

การลงทะเบียนเรียน

ข้อ ๒๘ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการลงทะเบียนศึกษารายวิชาและวิทยานิพนธ์ สำหรับแต่ละภาคการศึกษาให้เสร็จก่อนวันเปิดภาคการศึกษานั้น

ในกรณีที่มีเหตุผลสมควร คณบดีอาจออกประกาศคณะองคการสอนในรายวิชาใดวิชาหนึ่ง หรือจำกัดจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชาใดวิชาหนึ่งก็ได้

การงดการสอนในรายวิชาที่มีนักศึกษาลงทะเบียนไว้แล้ว ต้องกระทำภายใน ๗ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือ ๔ วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน

ข้อ ๒๙ การลงทะเบียนเรียนในวิชาต่างๆ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตร โดยอาจมีเงื่อนไขที่ต้องผ่านก่อนสำหรับการลงทะเบียนบางรายวิชาในกรณีมีเหตุจำเป็นอันสมควร มีข้อยกเว้นได้ตามประกาศของมหาวิทยาลัย

ทั้งนี้ ให้นักศึกษาดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่อธิการบดีกำหนดโดยออกเป็นประกาศของมหาวิทยาลัย

หากนักศึกษามีหนี้สินใดๆ กับมหาวิทยาลัย จะต้องชำระให้เสร็จสิ้นเสียก่อนจึงจะมีสิทธิลงทะเบียนเรียนได้ เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิการบดี

ภายหลังจากนักศึกษได้ลงทะเบียนเรียนแล้ว นักศึกษาต้องดำเนินการตรวจสอบผลการลงทะเบียนของตนเองด้วยภายในระยะเวลาที่เหมาะสม

นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาไม่ทันกำหนดการตามวรรคหนึ่งอาจขอลงทะเบียนเรียนล่าช้าได้ภายใน ๑๔ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือ ๗ วัน นับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน

การลงทะเบียนเรียนล่าช้าต้องชำระเบี้ยปรับเป็นรายวันในอัตราตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา เว้นแต่กรณีที่มีใช้ความผิดของนักศึกษา นักศึกษาอาจยื่นคำร้องต่อคณบดีเพื่อเสนอขออธิการบดีอนุมัติให้ยกเว้นเบี้ยปรับการลงทะเบียนล่าช้า

ข้อ ๓๐ นักศึกษาหลักสูตรแบบเต็มเวลาให้ลงทะเบียนเรียน ในแต่ละภาคการศึกษาได้ไม่ต่ำกว่า ๖ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๕ หน่วยกิต หรือในแต่ละภาคฤดูร้อนได้ไม่เกิน ๖ หน่วยกิต ยกเว้นวิชาฝึกภาคปฏิบัติให้ลงทะเบียนได้ไม่เกิน ๙ หน่วยกิต

นักศึกษาหลักสูตรแบบไม่เต็มเวลาให้ลงทะเบียนเรียนในแต่ละภาคการศึกษาได้ไม่ต่ำกว่า ๓ หน่วยกิตและไม่เกิน ๑๒ หน่วยกิต หรือในแต่ละภาคฤดูร้อนได้ไม่เกิน ๓ หน่วยกิต เว้นแต่ได้รับอนุมัติจากคณบดีเป็นกรณีพิเศษอาจลงทะเบียนเรียนเกินกว่า ๓ หน่วยกิตแต่ต้องไม่เกิน ๖ หน่วยกิตก็ได้

การนับจำนวนหน่วยกิตตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้อยู่ภายใต้หลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) มิให้นับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้รับการยกเว้นโดยผ่านการทดสอบการวัดผล หรือการเทียบโอนรายวิชา

(๒) จำนวนหน่วยกิตที่จะลงทะเบียนเรียนได้สูงสุด ให้นับหน่วยกิตของรายวิชาในหลักสูตร วิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ ฝึกภาคปฏิบัติ ตลอดจนรายวิชาเสริมหลักสูตรพื้นฐาน

ที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต รายวิชาเสริมความรู้โดยไม่วัดผลการศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษตามเงื่อนไขการรับปริญญาและข้อกำหนดของหลักสูตร และรายวิชาที่ลงทะเบียนในสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่ได้รับอนุมัติตามข้อ ๓๖ ด้วย

(๓) จำนวนหน่วยกิตที่จะลงทะเบียนเรียนได้ต่ำสุดมิให้นับหน่วยกิตของรายวิชาเสริมหลักสูตรพื้นฐานที่มหาวิทยาลัยกำหนดให้ศึกษาโดยไม่นับหน่วยกิต รายวิชาเสริมความรู้โดยไม่วัดผลการศึกษา และวิชาภาษาอังกฤษเพื่อให้เป็นไปตามเงื่อนไขการรับปริญญาและข้อกำหนดของหลักสูตร

ข้อ ๓๑ นักศึกษาอาจลงทะเบียนเรียนรายวิชาน้อยกว่าจำนวนตามข้อ ๓๐ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาจนเหลือจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาตามหลักสูตรน้อยกว่าจำนวนตามข้อ ๓๐

(๒) เจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุร้ายแรงและจำเป็นต้องใช้เวลาเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูร่างกาย โดยได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่นักศึกษาสอบผ่านข้อเขียนทั้งหมดแล้ว นักศึกษาสามารถลงทะเบียนวิทยานิพนธ์หรือฝึกภาคปฏิบัติตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตรได้ทั้งหมด

ข้อ ๓๓ นักศึกษาในหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตและระดับปริญญาโทที่ศึกษาในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร ได้อักษรไม่ต่ำกว่า C หรือ S จะลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นักศึกษาได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้อีกหนึ่งครั้ง หากในการลงทะเบียนเรียนครั้งหลังยังได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U อีก ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้อักษรต่ำกว่า C หรือ U ในรายวิชาเลือกของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร C ขึ้นไป หรือ S หรืออาจลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอื่นที่เป็นรายวิชาเลือกของหลักสูตรแทนก็ได้

ข้อ ๓๔ นักศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาเอกที่ศึกษาในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร ได้อักษรไม่ต่ำกว่า B หรือ S จะลงทะเบียนในรายวิชานั้นอีกไม่ได้ เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

นักศึกษาได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U ในรายวิชาที่เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนในรายวิชานั้นได้อีกเพียง ๑ ครั้ง หากในการลงทะเบียนเรียนครั้งหลังยังได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U อีก ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา

นักศึกษาที่ได้อักษรต่ำกว่า B หรือ U ในรายวิชาเลือกของหลักสูตร ให้ลงทะเบียนเรียนรายวิชานั้นซ้ำอีกจนกว่าจะได้อักษร B ขึ้นไป หรือ S หรืออาจลงทะเบียนเรียนในรายวิชาอื่นที่เป็นรายวิชาเลือกของหลักสูตรแทนก็ได้

ข้อ ๓๕ นักศึกษาผู้ใดไม่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาใดและไม่ได้ขอลาพักการศึกษาตามข้อ ๔๖ ให้ถอนชื่อนักศึกษาผู้นั้นออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๓๖ อธิการบดีโดยข้อเสนอของคณบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาไปลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่สถาบันอุดมศึกษาอื่นเปิดสอนโดยถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรของนักศึกษาผู้นั้นได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) มหาวิทยาลัยมีข้อตกลงในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาที่นักศึกษาไปศึกษา
- (๒) นักศึกษามีข้อตกลงรับทุนเพื่อไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่นจากส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานภาคประชาชน หรือองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร
- (๓) นักศึกษามีความประสงค์จะไปศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาอื่น

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีข้อตกลงในโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับสถาบันอุดมศึกษาอื่น หรือมีข้อตกลงระหว่างมหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานอื่นที่มีวัตถุประสงค์ให้มหาวิทยาลัยหรือคณะบุคคลเข้าศึกษาในรายวิชาของมหาวิทยาลัยหรือคณะ อธิการบดีอาจอนุมัติให้ผู้ซึ่งมิได้เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยลงทะเบียนเรียนในรายวิชาของมหาวิทยาลัยก็ได้

ผู้ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาของมหาวิทยาลัยตามวรรคหนึ่ง ต้องชำระค่าธรรมเนียมในอัตราตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อ ๓๘ ให้อธิการบดีมีอำนาจพิจารณาเรื่องการลงทะเบียนเรียนซึ่งเกินกว่าเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เฉพาะกรณีที่มีเหตุอันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

หมวด ๗

การเพิ่มและการถอนรายวิชา

ข้อ ๓๙ การขอเพิ่มรายวิชาภายหลังจากที่ได้ลงทะเบียนเรียนแล้ว ให้กระทำได้ภายใน ๑๔ วัน นับแต่วันเปิดภาคการศึกษาหรือภายใน ๗ วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เว้นแต่ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรคณบดีอาจอนุมัติให้เพิ่มรายวิชาเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวได้ แต่ต้องไม่เกิน ๑๔ วันก่อนวันปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อนแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ต้องมีเวลาเรียนครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๑

การขอเพิ่มรายวิชาตามวรรคหนึ่งต้องได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนในรายวิชานั้นก่อน

ข้อ ๔๐ การขอถอนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วให้กระทำได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) การขอถอนรายวิชาภายใน ๑๔ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือภายใน ๗ วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เพื่อการนี้ให้ลบรายวิชานั้นออก
- (๒) การขอถอนรายวิชาเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกิน ๑๐ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือ ๔ สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน เพื่อการนี้ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชานั้น
- (๓) การขอถอนรายวิชาเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๒) แต่ไม่เกิน ๑๔ วันก่อนปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน ทั้งนี้ จะกระทำได้เมื่อมีเหตุผลความจำเป็น โดยได้รับอนุมัติจากอาจารย์ผู้สอนและคณบดี เพื่อการนี้ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชานั้น

การขอถอนรายวิชาจนเหลือหน่วยกิตของภาคการศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนนั้นน้อยกว่าจำนวนหน่วยกิตต่ำสุดตามข้อ ๓๐ จะกระทำมิได้ เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นและได้รับอนุมัติจากคณบดี

ข้อ ๔๑ ให้อธิการบดีมีอำนาจพิจารณาเรื่องการเพิ่มและถอนรายวิชาซึ่งเกินกว่าเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เฉพาะกรณีที่มีเหตุอันเนื่องมาจากการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย

หมวด ๔

การเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต และการเทียบโอนความรู้

ข้อ ๔๒ นักศึกษาที่ศึกษาในมหาวิทยาลัย หรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น อาจขอเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่มีเนื้อหาของรายวิชาเทียบเท่าและมีเกณฑ์การประเมินผลหรือวัดผลได้มาตรฐานเทียบเท่ากับรายวิชาในหลักสูตรที่ศึกษาอยู่ได้ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ต้องมีเวลาศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่า ๑ ปีการศึกษา

(๒) ให้เทียบโอนได้ไม่เกินหนึ่งในสามของจำนวนหน่วยกิตรวมทั้งหลักสูตร เว้นแต่ในกรณีนักศึกษาที่ศึกษาในหลักสูตรปริญญาโทต่อยอดจากการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในสาขาวิชาเดียวกัน ให้เทียบโอนรายวิชาของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตได้ไม่เกินร้อยละ ๔๐ ของจำนวนหน่วยกิตรายวิชาทั้งหมด

(๓) รายวิชาที่จะขอเทียบโอน ต้องมีใช้รายวิชาในหลักสูตรที่นักศึกษาผู้นั้นถูกถอนชื่อจากทะเบียนนักศึกษา ยกเว้นกรณีนักศึกษาระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเพราะพ้นกำหนดเวลาศึกษาตามข้อบังคับนี้หรือตามข้อกำหนดของหลักสูตร แต่ได้ศึกษารายวิชา (course work) ครบตามข้อกำหนดของหลักสูตรแต่ยังไม่ครบเงื่อนไขที่จะได้รับการเสนอชื่อเพื่อรับปริญญา

(๔) รายวิชาที่จะขอเทียบโอนต้องศึกษามาแล้วไม่เกิน ๕ ปีนับจากปีที่ลงทะเบียนเรียนจนถึงวันที่ขอเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต ยกเว้นกรณีนักศึกษาของมหาวิทยาลัยที่กลับเข้ามาศึกษาในหลักสูตรเดิม

(๕) รายวิชาที่จะขอเทียบโอนต้องมีผลการศึกษาระดับ B ขึ้นไป หรือเทียบเท่า ยกเว้นกรณีของนักศึกษาซึ่งไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่น ในโครงการความร่วมมือผลิตบัณฑิตร่วมกัน หรือโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการให้เทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตตามผลการศึกษาที่ได้

(๖) รายวิชาที่จะขอเทียบโอนต้องเป็นรายวิชาที่เรียนในระดับบัณฑิตศึกษา และเทียบได้เฉพาะหน่วยกิตรายวิชา (course work) เท่านั้น

นอกจากหลักเกณฑ์ตามวรรคหนึ่ง คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะอาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และรายละเอียดการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตที่แตกต่างจากความในวรรคหนึ่งก็ได้ โดยทำเป็นประกาศคณะและรายงานให้อธิการบดีเพื่อทราบ

ข้อ ๔๓ ให้คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะเป็นผู้มีอำนาจอนุมัติการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิตตามหมวดนี้

ข้อ ๔๔ ให้บันทึกผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้รับการอนุมัติให้เทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต ดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับกรณีนักศึกษาที่ไปศึกษาตามโครงการความร่วมมือผลิตบัณฑิตร่วมกัน หรือโครงการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ หรือไปศึกษาด้วยตนเองโดยได้รับอนุมัติจากอธิการบดี ให้บันทึกผลการศึกษาตามที่ได้ หรือในรายวิชาที่มีผลการศึกษาได้อักษร B ขึ้นไปอาจบันทึกอักษร ACC ก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะกำหนดโดยทำเป็นประกาศคณะ

(๒) สำหรับกรณีนักศึกษาอื่นนอกจาก (๑) ให้บันทึกอักษร ACC

ข้อ ๔๕ การเทียบโอนความรู้และการให้หน่วยกิตจากการศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การศึกษาตามหลักสูตรหรือการอบรมเฉพาะด้าน อาจทำได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประจำคณะกำหนดโดยทำเป็นประกาศคณะ และให้บันทึกอักษร ACC ในรายวิชาที่ได้รับการอนุมัติให้เทียบโอนความรู้

คณะอาจดำเนินการตามวรรคหนึ่งโดยจัดให้มีการทดสอบข้อเขียนหรือสอบภาคปฏิบัติก็ได้

หมวด ๙

การสอบประมวลความรู้ การสอบวัดคุณสมบัติ และการสอบภาษาต่างประเทศ

ข้อ ๔๖ การสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาโท ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การสอบประมวลความรู้ อาจทำได้โดยการสอบข้อเขียน หรือสอบปากเปล่า หรือทั้งสองอย่าง ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

(๒) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะเข้าสอบประมวลความรู้ตามข้อกำหนดหลักสูตร และยื่นความจำนงต่อคณะเพื่อขอสอบ

(๓) การจัดสอบประมวลความรู้ให้กระทำไม่เกินปีการศึกษาระยะ ๓ ครั้ง

(๔) ให้มีคณะกรรมการสอบประมวลความรู้ที่คณบดีแต่งตั้ง มีหน้าที่ดำเนินการสอบประมวลความรู้และกำหนดผลการสอบประมวลความรู้

(๕) ผลการสอบให้ได้อักษร P (ผ่าน) หรือ N (ไม่ผ่าน)

(๖) นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน) ภายในจำนวนไม่เกิน ๓ ครั้ง เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้น้อยกว่า ๓ ครั้ง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ หากไม่สามารถสอบผ่านได้ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งต้องบันทึกไว้ในใบแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๔๗ การสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination) สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาเอก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) การสอบต้องกระทำโดยการสอบข้อเขียนและสอบปากเปล่า ตามหลักเกณฑ์การสอบที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดของหลักสูตร

(๒) นักศึกษาต้องมีคุณสมบัติที่จะเข้าสอบวัดคุณสมบัติตามข้อกำหนดหลักสูตร และยื่นความจำนงต่อคณะเพื่อขอสอบ

(๓) นักศึกษาต้องสอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน) ภายในจำนวนไม่เกิน ๓ ครั้ง เว้นแต่ข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดไว้น้อยกว่า ๓ ครั้ง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของหลักสูตรนั้น ทั้งนี้ หากไม่สามารถสอบผ่านได้ต้องถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาและผลการสอบทุกครั้งต้องบันทึกไว้ในใบแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๔๘ ก่อนการสอบวิทยานิพนธ์ นักศึกษาระดับปริญญาโทและระดับปริญญาเอกต้องได้อักษร P (ผ่าน) ในความรู้ด้านภาษาต่างประเทศที่กำหนดไว้ในหลักสูตร จากกรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษาในรายวิชาภาษาต่างประเทศตามที่หลักสูตรกำหนดจนได้ค่าระดับ P (ผ่าน) ตามหลักเกณฑ์ที่อธิการบดีกำหนดโดยทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

(๒) ยื่นผลการสอบภาษาต่างประเทศตามหลักเกณฑ์ที่อธิการบดีกำหนดโดยทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

(๓) เป็นนักศึกษาผู้ไม่มีสัญชาติไทยที่ใช้ภาษาทางการเป็นภาษาเดียวกับภาษาที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดหลักสูตร

(๔) เป็นนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรที่สอนโดยใช้ภาษาเดียวกับภาษาที่หลักสูตรกำหนดให้สอบผ่านก่อนการสำเร็จการศึกษา ในระยะเวลาไม่เกิน ๒ ปี นับจากวันที่สำเร็จการศึกษาถึงวันที่สมัครเข้าศึกษา

หมวด ๑๐

การทำและการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ การค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๔๙ นักศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ก ๑ ตามข้อ ๑๒ (๑) สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ก ๒ ตามข้อ ๑๒ (๒) จะลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และมีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขของหลักสูตร

(๒) ในกรณีที่หลักสูตรกำหนดให้มีการสอบประมวลความรู้ นักศึกษาต้องสอบประมวลความรู้ให้ได้ระดับ P (ผ่าน)

ข้อ ๕๐ นักศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาเอกแบบ ๑ ตามข้อ ๑๓ (ก) สามารถลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้ตั้งแต่ภาคการศึกษาแรกที่เข้าศึกษา

นักศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาเอกแบบ ๒ ตามข้อ ๑๓ (ข) จะลงทะเบียนทำวิทยานิพนธ์ได้เมื่อมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

(๑) ศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษา หรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และมีคุณสมบัติครบตามเงื่อนไขของหลักสูตร

(๒) สอบวัดคุณสมบัติให้ได้ระดับ P (ผ่าน)

ข้อ ๕๑ กรณีที่นักศึกษาได้หน่วยกิตสะสมของรายวิชาครบถ้วนตามหลักสูตรแล้ว แต่ยังคงลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระไม่ได้ เพราะยังมีคุณสมบัติไม่ครบตาม ข้อ ๔๙ และ ข้อ ๕๐ นักศึกษาผู้นั้นต้องรักษาสถานภาพนักศึกษา และชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพนักศึกษาทุกภาคการศึกษาที่ไม่มีการลงทะเบียน

การรักษาสถานภาพให้นักศึกษาทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะ

ข้อ ๕๒ การสอบวิทยานิพนธ์ ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนวิทยานิพนธ์แก่นักศึกษา

เมื่อนักศึกษาจัดทำเค้าโครงวิทยานิพนธ์เสร็จแล้ว ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ อย่างน้อย ๓ คน ในกรณีที่ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาโท และอย่างน้อย ๕ คน ในกรณีที่ เป็นหลักสูตรระดับปริญญาเอก ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัยเพื่อร่วมกันสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์โดยมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ของสกอ.

เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เห็นว่านักศึกษาพร้อมที่จะเสนอวิทยานิพนธ์ ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์จากบุคคลในวรรคก่อน

การแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ตามความในวรรคก่อนจะกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น

ข้อ ๕๓ คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๕๔ การสอบวิทยานิพนธ์ จะต้องมีการสอบวิทยานิพนธ์ครบทุกคนจึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้ากรรมการไม่ครบให้เลื่อนการสอบออกไป

ในกรณีที่ มีเหตุผลความจำเป็นคณบดีอาจมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ใหม่หรือแต่งตั้งเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๕๕ การวัดผลวิทยานิพนธ์ให้แบ่งเป็น ๒ ระดับ คือ ระดับ S (ใช้ได้) และระดับ U (ใช้ไม่ได้) โดยวิทยานิพนธ์ที่ได้รับระดับ S จะต้องได้มติเป็นเอกฉันท์จากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ข้อ ๕๖ นักศึกษาตามหลักสูตรระดับปริญญาโท แผน ข ตามข้อ ๑๒ (ข) จะลงทะเบียนทำสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระได้เมื่อศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒ ภาคการศึกษาหรือมีหน่วยกิตสะสมไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยกิต โดยได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐ และมีคุณสมบัติครบตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

ข้อ ๕๓ การสอบสารนิพนธ์ หรือการสอบค้นคว้าอิสระ ให้คณบดีแต่งตั้งอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ เพื่อทำหน้าที่แนะนำการเขียนสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระให้นักศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระและคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ข้อ ๕๔ เมื่อนักศึกษาจัดทำเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระเสร็จแล้ว ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ อย่างน้อย ๒ คน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระที่เป็นอาจารย์ประจำมหาวิทยาลัย หรือ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เพื่อร่วมกันสอบเค้าโครงสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระโดยมีคุณสมบัติเป็นไปตามเกณฑ์ของสกอ.

เมื่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระเห็นว่านักศึกษาพร้อมที่จะเสนอสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้คณบดีแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระจากบุคคลในวรรคก่อน

การแต่งตั้งกรรมการเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระตามความในวรรคก่อนจะกระทำได้เฉพาะกรณีที่มีเหตุผลและความจำเป็น

ข้อ ๕๕ การสอบสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ จะต้องมีการสอบสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระครบทุกคนจึงจะถือว่าการสอบนั้นมีผลสมบูรณ์ ถ้ากรรมการไม่ครบให้เลื่อนการสอบออกไป

ในกรณีที่มีเหตุผลความจำเป็นคณะอาจมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงกรรมการสอบสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระใหม่หรือแต่งตั้งเพิ่มเติมก็ได้

ข้อ ๖๐ การวัดผลสารนิพนธ์หรือการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดหลักสูตร

ข้อ ๖๑ หลักเกณฑ์และวิธีการสอบ เค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามที่อธิการบดีกำหนดโดยออกเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๒ การจัดทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ ให้เป็นไปตามแบบที่อธิการบดีโดยข้อเสนอของหอสมุดแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์โดยทำเป็นประกาศมหาวิทยาลัย

ข้อ ๖๓ เมื่อนักศึกษาได้ลงทะเบียนวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ประเมินความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ของนักศึกษาได้ตามที่เห็นสมควร และเมื่อสิ้นภาคการศึกษาให้รายงานและส่งผลการประเมินความก้าวหน้าให้คณบดี เพื่อจัดส่งให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาบ้นที่ผลไว้ในใบแสดงผลการศึกษาเป็นรายภาคการศึกษา

ในกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นเพื่อประโยชน์ต่อการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระของนักศึกษา คณบดีอาจแต่งตั้งผู้ทำหน้าที่ประเมินร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระด้วยก็ได้

หลักเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าในการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระให้เป็นไปตามประกาศของแต่ละคณะหรือประกาศของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ ต้องประกาศให้นักศึกษาทราบล่วงหน้า

ข้อ ๖๔ ผลการประเมินความก้าวหน้าการทำวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้ประเมินด้วยอักษรอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้

(๑) “NP” (No Progress) หมายถึง ไม่มีความก้าวหน้า จำนวนหน่วยกิตที่ได้ มีค่าเป็น ๐ (ศูนย์)

(๒) “U” (Unsatisfactory) หมายถึง นักศึกษาได้รับหน่วยกิตครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร แต่ผลการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คือ “ใช้ไม่ได้”

(๓) “F” (Failure) หมายถึง นักศึกษาได้รับหน่วยกิตครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตรที่มีเกณฑ์การประเมินเป็นค่าระดับคะแนน แต่ผลการสอบสารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คือ “สอบตก”

(๔) “SP” (Satisfactory and Progress) หมายถึง มีความก้าวหน้า โดยระบุจำนวนหน่วยกิตของนักศึกษาแต่ละคนตามความก้าวหน้าของผลงานในแต่ละภาคการศึกษา แต่ไม่เกินจำนวนหน่วยกิตที่ลงทะเบียน

(๕) “S” (Satisfactory) หมายถึง นักศึกษาได้รับหน่วยกิตครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดในหลักสูตร และผลการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คือ “ใช้ได้”

ข้อ ๖๕ นักศึกษาที่ได้รับผลการประเมินความก้าวหน้าเป็นอักษร NP ติดต่อกัน ๒ ครั้ง ในการลงทะเบียนครั้งต่อไปจะต้องได้รับความเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการสอบ

ในกรณีที่มีการลาพักการศึกษาในภาคการศึกษาต่อจากภาคการศึกษาที่ได้อักษร NP และในภาคการศึกษาถัดจากภาคการศึกษาที่ลาพักการศึกษา ยังได้อักษร NP อีก ให้ถือว่าเป็นการได้อักษร NP ๒ ครั้งติดต่อกัน

ข้อ ๖๖ ในกรณีที่ผลการประเมินผลความก้าวหน้าของนักศึกษาที่ได้อักษร NP ให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

(๑) ในกรณีที่ยังไม่มี การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

(๒) ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

(๓) ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระแล้ว ให้คณะกรรมการดังกล่าวพิจารณาตรวจสอบหาสาเหตุและแจ้งให้นักศึกษาทราบ

ในกรณีที่การได้อักษร NP เกิดจากความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญในหัวข้อเรื่องของนักศึกษาหรืออาจารย์ที่ปรึกษา หรือไม่ตรงกับประเด็นตามความสนใจหรือความถนัดของนักศึกษา

คณบดีโดยข้อเสนอของนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาอาจพิจารณาแก้ไขโดยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) เปลี่ยนหัวข้อเรื่องวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

(๒) เปลี่ยนอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

(๓) ยกเลิกหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบเค้าโครงวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ หรือคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ

ข้อ ๖๗ นักศึกษาที่ได้รับผลการสอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระ เป็นอักษร U หรือ F ต้องถูกถอนชื่อ (Dismissed) ออกจากทะเบียนนักศึกษา

ข้อ ๖๘ นักศึกษาที่สอบวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ หรือการค้นคว้าอิสระผ่าน ไม่ว่าจะมีส่วนแก้ไขแก้ไขตามความเห็นของคณะกรรมการสอบหรือไม่ก็ตาม และเป็นนักศึกษาที่ได้หน่วยกิตครบตามข้อกำหนดหลักสูตร ต้องส่งเล่มฉบับสมบูรณ์ให้คณะภายใน ๑ ภาคการศึกษาถัดไป โดยระยะเวลาการศึกษารวมต้องไม่เกินระยะเวลาตลอดหลักสูตรที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

หมวด ๑๑

อักษรแสดงผลการศึกษา

ข้อ ๖๙ ผลการศึกษาของแต่ละรายวิชา แบ่งออกเป็นสองประเภทดังนี้

(๑) ผลการศึกษารายวิชาที่มีค่าระดับและนำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ย มีอักษร ความหมาย และค่าระดับดังนี้

อักษร	ความหมาย	ความหมายภาษาอังกฤษ	ค่าระดับ
A	ผลการประเมินขั้นสูงเลิศ	Excellent	๔.๐๐
A-	ผลการประเมินค่อนข้างสูงเลิศ	Almost Excellent	๓.๖๗
B+	ผลการประเมินขั้นดีมาก	Very Good	๓.๓๓
B	ผลการประเมินขั้นดี	Good	๓.๐๐
B-	ผลการประเมินค่อนข้างดี	Fairly Good	๒.๖๗
C+	ผลการประเมินขั้นดีพอใช้	Almost Good	๒.๓๓
C	ผลการประเมินขั้นพอใช้	Fair	๒.๐๐
D	ผลการประเมินขั้นอ่อน	Poor	๑.๐๐
F	ผลการประเมินขั้นตก	Failed	๐

(๒) ผลการศึกษาที่ไม่มีค่าระดับและไม่นำมาคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ย มีอักษรและความหมาย ดังนี้

อักษร	ความหมาย	ความหมายภาษาอังกฤษ
P	ผ่าน	Pass
N	ไม่ผ่าน	Not Pass

อักษร	ความหมาย	ความหมายภาษาอังกฤษ
S	ใช้ได้	Satisfactory
U	ใช้ไม่ได้	Unsatisfactory
ACC	ได้รับยกเว้นรายวิชาโดยผ่านการทดสอบเทียบความรู้หรือใช้ผลการสอบในรายวิชาที่นับหน่วยกิตหรือได้รับการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต	Accreditation
I	การวัดผลไม่สมบูรณ์	Incomplete
W	การถอนรายวิชาโดยได้รับอนุมัติ	Withdraw
AUD	การศึกษาโดยไม่วัดผลการศึกษา	Audit

ข้อ ๓/๐ อักษร P หรือ N ให้ใช้ได้ ในรายวิชาของหลักสูตรที่กำหนดให้มีผลการศึกษาสำหรับรายวิชาที่ไม่นับหน่วยกิต

ผลการศึกษาระดับผ่าน ให้ใช้อักษร P และระดับไม่ผ่าน ให้ใช้อักษร N

ในกรณีที่นักศึกษาต้องศึกษาวิชาเสริมหลักสูตร ถ้านักศึกษาผู้นั้นสอบได้ตั้งแต่ระดับ C ให้ถือว่าสอบได้ระดับ P ถ้าได้ต่ำกว่าระดับ C ให้ถือว่าได้ระดับ N ในวิชานั้น

ข้อ ๓/๑ การวัดผลการศึกษาของนักศึกษาทุกรายวิชาทุกครั้งต้องบันทึกไว้ในระเบียบวันแต่วิชาภาษาต่างประเทศซึ่งจะบันทึกเมื่อนักศึกษาสอบได้ระดับ P (ผ่าน) หรือเมื่อการสอบครั้งนั้นเป็นการสอบครั้งสุดท้ายของนักศึกษาเท่านั้น

ข้อ ๓/๒ อักษร S หรือ U ให้ใช้ได้ ในรายวิชาของหลักสูตรที่นับหน่วยกิตและกำหนดให้มีผลการศึกษาเป็นระดับใช้ได้ หรือระดับใช้ไม่ได้

ผลการศึกษาระดับใช้ได้ ให้ใช้อักษร S และระดับใช้ไม่ได้ ให้ใช้อักษร U

ข้อ ๓/๓ อักษร ACC ให้ใช้ในรายวิชาที่ให้นักศึกษาสามารถนำผลการทดสอบเทียบความรู้หรือคะแนนการทดสอบอื่นมาใช้แทนการศึกษาในรายวิชานั้นได้ หรือได้รับการเทียบโอนรายวิชาและหน่วยกิต

อักษร ACC ให้ใช้ในรายวิชาที่นำมาับหน่วยกิต

ข้อ ๓/๔ อักษร I ให้ใช้กับรายวิชาที่การวัดผลการศึกษายังไม่สมบูรณ์ และเป็นการบันทึกไว้เป็นการชั่วคราว

นักศึกษาที่ได้อักษร I ในรายวิชาใด ให้อาจารย์ผู้สอนดำเนินการวัดผลในรายวิชานั้นให้แล้วเสร็จภายใน ๘๐ วันนับแต่วันปิดภาคการศึกษา แต่หากไม่สามารถดำเนินการวัดผลได้ทันโดยที่ไม่ใช้ความผิดของอาจารย์ผู้สอน ให้อาจารย์ผู้สอนกำหนดผลการศึกษาของนักศึกษาผู้นั้นจากคะแนนสอบหรือคะแนนการวัดผลการศึกษาโดยวิธีการอื่นเท่าที่นักศึกษาผู้นั้นมีอยู่

เมื่อพ้น ๘๐ วันนับแต่วันปิดภาคการศึกษา หากยังไม่มีการดำเนินการตามวรรคสอง ให้บันทึกอักษร W

ข้อ ๗๕ อักษร W ให้ใช้ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ในรายวิชาที่นักศึกษาได้อักษร I และอาจารย์ผู้สอนยังไม่ได้กำหนดผลการศึกษากายใน ๙๐ วันนับแต่วันปิดภาคการศึกษา

(๒) ในรายวิชาที่นักศึกษาขาดสอบโดยมีเหตุผลอันสมควร และได้รับอนุมัติจากคณบดีหรืออธิการบดีแล้วแต่กรณี

(๓) ได้รับอนุมัติให้ถอนรายวิชาตามข้อ ๔๐ (๒) และ ๔๐ (๓)

(๔) ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาตามข้อ ๔๘ (๒) และ ๔๘ (๓)

ในกรณีตาม (๒) นักศึกษาต้องยื่นคำร้องขออนุมัติเพื่อบันทึกอักษร W ต่อคณบดีผ่านอาจารย์ผู้สอนภายใน ๑๐ วันนับแต่วันสอบ หากยื่นคำร้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวและคณบดีเห็นว่ามิใช่เหตุผลอันสมควรให้รายงานเสนออธิการบดีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

ข้อ ๗๖ อักษร AUD กระทำได้ในรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพื่อการเสริมความรู้ โดยไม่ต้องมีการวัดผล และมีเวลาเรียนในรายวิชานั้นตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๔๑ หรือตามข้อกำหนดของหลักสูตรและรายวิชา

นักศึกษาที่ประสงค์จะลงทะเบียนเพื่อเสริมความรู้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการโครงการหรือผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาและอาจารย์ผู้สอน และชำระค่าธรรมเนียมตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา

เมื่อลงทะเบียนเรียนในรายวิชาเพื่อการเสริมความรู้โดยไม่ต้องมีการวัดผลแล้ว จะขอเปลี่ยนแปลงเป็นการลงทะเบียนเพื่อวัดผลการศึกษาได้ภายใน ๑๔ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือ ๗ วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อนโดยต้องได้รับอนุมัติจากคณบดี เมื่อพ้นกำหนดเวลานี้แล้วจะกระทำมิได้

ห้ามมิให้ลงทะเบียนเรียนเพื่อวัดผลการศึกษาในรายวิชาที่ได้อักษร AUD แล้วซ้ำอีก เว้นแต่กรณีการย้ายหลักสูตรและรายวิชานั้นเป็นรายวิชาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรที่ย้ายเข้า

ข้อ ๗๗ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมสำหรับการศึกษิตตามหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต และระดับปริญญาโทให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้ระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า C เท่านั้น

รายวิชาที่นักศึกษาได้ระดับต่ำกว่า C ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือก ให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

ข้อ ๗๘ การนับจำนวนหน่วยกิตสะสมสำหรับการศึกษิตตามหลักสูตรระดับปริญญาเอก ให้นับเฉพาะหน่วยกิตของรายวิชาที่นักศึกษาได้ระดับ S หรือระดับไม่ต่ำกว่า B เท่านั้น

รายวิชาที่นักศึกษาได้ค่าระดับต่ำกว่า B ไม่ว่าจะป็นรายวิชาบังคับหรือรายวิชาเลือก ให้นำมาคำนวณค่าระดับเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษานั้นและระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมทุกครั้งไป

ข้อ ๗๙ ในกรณีที่นักศึกษาต้องศึกษิตรายวิชาใดซ้ำหรือแทนกันตามข้อกำหนดหลักสูตร ให้นับจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้นได้เพียงครั้งเดียว

หมวด ๑๒

การวัดผลการศึกษา

ข้อ ๘๐ มหาวิทยาลัยจะจัดให้มีการวัดผลการศึกษาสำหรับรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้ในภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน

การวัดผลการศึกษาอาจกระทำได้ระหว่างภาคด้วยวิธี รายงานจากหนังสือที่กำหนดให้อ่านงานที่แบ่งกันทำเป็นหมู่คณะ การทดสอบระหว่างภาค การเขียนรายงานประจำรายวิชาหรืออื่นๆ และเมื่อสิ้นภาคการศึกษาจะมีการสอบไล่สำหรับแต่ละรายวิชาที่ศึกษาในภาคนั้น หากไม่มีการสอบไล่เมื่อสิ้นภาคการศึกษาจะต้องมีการวัดผลตามวิธีการที่อาจารย์ผู้สอนกำหนด

ในบางกรณี มหาวิทยาลัยอาจใช้วิธีทดสอบเทียบความรู้แทนการวัดผลการศึกษาตามความในวรรคหนึ่งก็ได้

ข้อ ๘๑ นักศึกษาที่มีเวลาเรียนตลอดภาคการศึกษาในรายวิชาใดไม่ถึงร้อยละ ๗๐ ของเวลาเรียนในรายวิชานั้นทั้งหมดหรือตามที่กำหนดไว้ในรายวิชาหรือข้อกำหนดหลักสูตร ไม่มีสิทธิเข้าสอบไล่ในรายวิชานั้น เว้นแต่มีเหตุผลความจำเป็นอันมิใช่ความผิดของนักศึกษาผู้นั้น คณะบดีอาจอนุญาตให้เข้าสอบไล่ได้เป็นกรณีพิเศษ

การนับเวลาเรียนตามวรรคหนึ่งให้นับการเรียนในรายวิชานั้นทั้งการเรียนภาคทฤษฎีภาคปฏิบัติ การฝึกงาน การฝึกภาคสนาม และการทำโครงการงาน

หมวด ๑๓

การคำนวณคะแนนเฉลี่ย

ข้อ ๘๒ ให้คำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสำหรับภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อนเมื่อสิ้นภาคโดยคำนวณตามวิธีการดังต่อไปนี้

- (๑)ให้นำค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่ได้คูณด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชานั้น
- (๒)ให้นำผลการคำนวณตาม (๑) ของทุกรายวิชามารวมกัน
- (๓)ให้นำผลการคำนวณตาม (๒) มาหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนในภาคนั้น
- (๔) ผลการคำนวณตาม (๓) เป็นคะแนนเฉลี่ยสำหรับภาคนั้น

ข้อ ๘๓ การคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมให้คำนวณตามวิธีการดังต่อไปนี้

- (๑)ให้นำค่าระดับคะแนนของรายวิชาที่ได้คูณด้วยจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ลงทะเบียนไว้ทั้งหมดทุกภาคการศึกษา
- (๒)ให้นำผลการคำนวณตาม (๑) ของทุกรายวิชามารวมกัน
- (๓)ให้นำผลการคำนวณตาม (๒) มาหารด้วยจำนวนหน่วยกิตทั้งหมดที่ลงทะเบียนเรียนไว้ทุกภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อน
- (๔) ผลการคำนวณตาม (๓) เป็นคะแนนเฉลี่ยสะสม

ข้อ ๘๔ ในการคำนวณตามข้อ ๘๒ (๔) หรือ ข้อ ๘๓ (๔) หากได้ทศนิยมตำแหน่งที่ ๓ เป็นจำนวนตั้งแต่ ๕ ขึ้นไปให้ปัดเศษขึ้นไป

หมวด ๑๔

สถานภาพทางวิชาการ

ข้อ ๘๕ สถานภาพทางวิชาการของนักศึกษาให้พิจารณาจากผลการคำนวณคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักศึกษา เมื่อสิ้นภาคการศึกษาและภาคฤดูร้อนที่เรียน ดังนี้

- (๑) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม ๓.๐๐ ขึ้นไปมีสถานภาพทางวิชาการปกติ (Normal)
- (๒) นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ มีสถานภาพทางวิชาการเตือน (Warning)
- (๓) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการเตือน และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๒.๗๐ ในภาคถัดมา ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา (Dismissed)
- (๔) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการเตือน และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ แต่สูงกว่า ๒.๗๐ ในภาคถัดมา ให้มีสถานภาพทางวิชาการภาวะรอพินิจ (Probation)
- (๕) นักศึกษาซึ่งอยู่ในสถานภาพทางวิชาการภาวะรอพินิจ ตาม (๔) ในภาคที่ผ่านมา และมีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า ๓.๐๐ ในภาคถัดมา ต้องถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา (Dismissed)

หมวด ๑๕

การลาพักการศึกษา

ข้อ ๘๖ นักศึกษาอาจขอลาพักการศึกษาได้ ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ถูกเกณฑ์หรือระดมพลเข้ารับราชการทหารกองประจำการ
- (๒) ได้รับทุนเพื่อไปศึกษา ฝึกอบรม หรือปฏิบัติงานเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ
- (๓) เจ็บป่วยหรือประสบอุบัติเหตุร้ายแรงจนจำเป็นต้องพักการศึกษาเพื่อการรักษาพยาบาลหรือฟื้นฟูร่างกายตามใบรับรองแพทย์
- (๔) ในกรณีที่มีเหตุผลอันสมควรอื่น

การลาพักการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้นักศึกษายื่นคำร้องต่อคณบดีและให้คณบดีเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ เว้นแต่การลาพักการศึกษาเกินกว่า ๒ ภาคการศึกษาติดต่อกันต้องได้รับการอนุมัติจากอธิการบดี

ข้อ ๘๗ กรณีนักศึกษาไม่ลงทะเบียนเรียนให้ยื่นคำร้องขอลาพักการศึกษาต่อคณบดีภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา

ข้อ ๘๘ ในกรณีที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้แล้ว ได้รับอนุมัติให้ลาพักการศึกษาให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

- (๑) ในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักภายใน ๑๔ วันแรกของภาคการศึกษาหรือภายใน ๗ วันแรกของภาคฤดูร้อน ให้ลบบรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้แล้วออก

(๒) ในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักเมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ยังไม่เกิน ๑๐ สัปดาห์แรกของภาคการศึกษาหรือ ๔ สัปดาห์แรกของภาคฤดูร้อน ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้

(๓) ในกรณีที่นักศึกษาขอลาพักเมื่อพ้นกำหนดเวลา ตาม (๒) แต่ก่อนวันปิดภาคการศึกษาไม่น้อยกว่า ๑๔ วัน จะกระทำได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และต้องได้รับอนุมัติจากอธิการบดี ให้บันทึกอักษร W สำหรับรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้

ข้อ ๘๙ นักศึกษาที่ลาพักการศึกษาก่อนการลงทะเบียนเรียนหรือการลาพักการศึกษาก่อนวันเปิดภาคการศึกษาจะต้องชำระค่าธรรมเนียมเพื่อรักษาสถานภาพ ตามประกาศมหาวิทยาลัย ว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อ ๙๐ คณะจะต้องแจ้งรายชื่อนักศึกษาที่ได้รับอนุมัติให้ลาพักให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๙๑ ให้นับรวมเวลาในระหว่างการลาพักการศึกษา เป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๓/ ด้วย

หมวด ๑๖

การถูกลงโทษให้พักการศึกษา

ข้อ ๙๒ นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยให้พักการศึกษาในระหว่างภาคการศึกษา ให้ลบรายวิชาที่นักศึกษาผู้นั้นลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ถูกสั่งพักการศึกษาออก และให้บันทึกคำว่าถูกสั่งพักการศึกษา (Suspended) และเปลี่ยนเป็นลาพักการศึกษา (Leave) เมื่อสำเร็จการศึกษา

หากนักศึกษาถูกลงโทษให้พักการศึกษา ด้วยเหตุทุจริตในการสอบไล่ให้ถือว่าได้ค่าระดับ F ในรายวิชาที่ทุจริตในการสอบไล่

นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยให้พักการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไปต้องชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสถานภาพ ในภาคการศึกษาที่ถูกลงโทษนั้นด้วย

ข้อ ๙๓ คณะจะต้องแจ้งรายชื่อนักศึกษาที่ถูกสั่งให้พักการศึกษาให้สำนักงานทะเบียนนักศึกษาทราบโดยเร็วที่สุด

ข้อ ๙๔ ให้นับรวมเวลาในระหว่างที่ถูกลงโทษให้พักการศึกษาเป็นระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๓/ ด้วย

หมวด ๑๗

การลาออก

ข้อ ๙๕ นักศึกษาที่ประสงค์จะลาออกให้ยื่นคำร้องต่ออาจารย์ที่ปรึกษาประจำตัวนักศึกษาหรือ ผู้อำนวยการบัณฑิตศึกษาแล้วเสนอต่อคณบดีแล้วแต่กรณี

เมื่อคณบดีอนุมัติแล้วให้มีผลนับแต่วันที่นักศึกษายื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๙๖ เมื่อการลาออกมีผลแล้ว ให้บันทึกอักษร W ในรายวิชาที่ยังไม่มีการประกาศผลการศึกษา

หมวด ๑๘

การสำเร็จการศึกษาและการอนุมัติปริญญา

ข้อ ๙๗/ นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาและจะได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัยต้องเป็นผู้มีความประพฤติดีเหมาะสมกับศักดิ์ศรีแห่งปริญญาของมหาวิทยาลัย และมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

ก. หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต

- (๑) ต้องศึกษาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- (๒) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
- (๓) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด
- (๔) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

ข. หลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๑

(๑) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๒) ต้องได้ระดับ P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์เดียวกับที่กำหนดในข้อ ๔๘ ทุกกรณี

(๓) ต้องได้ระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๔) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์ หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ

(๕) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๖) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อมหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

ค. หลักสูตรปริญญาโท แผน ก แบบ ก ๒

(๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination) (ถ้ามี)

(๔) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๕) ต้องได้ระดับ P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์เดียวกับที่กำหนดในข้อ ๔๘ ทุกกรณี

(๖) ต้องได้ระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๗) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือระดับนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ หรือนำเสนอต่อที่ประชุมวิชาการ โดยบทความที่นำเสนอฉบับสมบูรณ์ (Full Paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการ (Proceedings) ดังกล่าว

(๘) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๙) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อ มหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

ง. หลักสูตรปริญญาโท แผน ข

(๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร

(๒) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐

(๓) สอบผ่านการสอบประมวลความรู้ (Comprehensive Examination)

(๔) เสนอสารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระ และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๕) ต้องได้ระดับ P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์เดียวกับที่กำหนดในข้อ ๔๘ ทุกกรณี

(๖) นำส่งสารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับสมบูรณ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๗) สารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระหรือส่วนหนึ่งของสารนิพนธ์หรือรายงานการค้นคว้าอิสระต้องได้รับการเผยแพร่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่งที่สืบค้นได้

(๘) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด

(๙) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อ มหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

จ. หลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๑

(๑) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)

(๒) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้

(๓) ต้องได้ระดับ P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์เดียวกับที่กำหนดในข้อ ๔๘ ทุกกรณี

(๔) ต้องได้ระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ

(๕) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ อย่างน้อย ๒ เรื่อง

- (๖) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด
- (๗) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อ มหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

ฉ. หลักสูตรปริญญาเอก แบบ ๒

- (๑) ต้องศึกษารายวิชาครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร
- (๒) ต้องได้ระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๓.๐๐
- (๓) สอบผ่านการสอบวัดคุณสมบัติ (Qualifying Examination)
- (๔) เสนอวิทยานิพนธ์และสอบผ่านการสอบปากเปล่าขั้นสุดท้ายโดยคณะกรรมการที่คณะแต่งตั้ง และต้องเป็นระบบเปิดให้ผู้สนใจเข้ารับฟังได้
- (๕) ต้องได้ระดับ P ในการสอบภาษาต่างประเทศตามเกณฑ์เดียวกับที่กำหนดในข้อ ๔๘ ทุกกรณี
- (๖) ต้องได้ระดับ S ในการสอบวิทยานิพนธ์ และนำส่งวิทยานิพนธ์ฉบับสมบูรณ์ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยวิทยานิพนธ์ สารนิพนธ์ และการค้นคว้าอิสระ
- (๗) ผลงานวิทยานิพนธ์หรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ต้องได้รับการตีพิมพ์หรืออย่างน้อยได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติหรือนานาชาติที่มีคุณภาพตามประกาศคณะกรรมการการอุดมศึกษา เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาวารสารทางวิชาการสำหรับการเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ
- (๘) ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ตามที่คณะและหลักสูตรกำหนด
- (๙) ชำระหนี้สินทั้งหมดต่อ มหาวิทยาลัยครบถ้วนแล้ว

หมวด ๑๙

การเสนอชื่อและการอนุมัติปริญญา

ข้อ ๙๘ ให้นักศึกษาซึ่งคาดว่าจะสำเร็จการศึกษาเมื่อสิ้นภาคที่ลงทะเบียนเรียนทำหนังสือยื่นต่อมหาวิทยาลัยภายใน ๑๔ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือภายใน ๗ วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน เพื่อขอสำเร็จการศึกษาและให้มหาวิทยาลัยพิจารณาอนุมัติปริญญาเมื่อสิ้นภาค

ข้อ ๙๙ ให้นายทะเบียนตรวจสอบและจัดทำรายชื่อนักศึกษาซึ่งศึกษาครบรายวิชาตามหลักสูตรและมีคุณสมบัติตามข้อ ๙๗ ที่ได้ยื่นหนังสือตามข้อ ๙๘ ไว้ ต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติปริญญาในสาขาวิชาที่ศึกษาสำเร็จตามหลักสูตร

หมวด ๒๐

ค่าธรรมเนียมและการขอคืนค่าธรรมเนียม

ข้อ ๑๐๐ นักศึกษาต้องชำระค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าบริการ และเบี้ยปรับ ตามประกาศมหาวิทยาลัยว่าด้วยอัตราค่าธรรมเนียมการศึกษา

ข้อ ๑๐๑ มหาวิทยาลัยอาจคืนค่าธรรมเนียมที่นักศึกษาชำระให้แก่มหาวิทยาลัยไว้แล้วในกรณีและอัตราดังต่อไปนี้

(๑) นักศึกษาลาออกหรือลาพักการศึกษาก่อนวันเปิดภาคการศึกษาให้มีสิทธิขอคืนได้เต็มจำนวนที่ชำระไว้

(๒) นักศึกษาลาออกหรือลาพักการศึกษา ภายใน ๑๔ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา ให้มีสิทธิขอคืนได้กึ่งหนึ่ง

(๓) นักศึกษาขอถอนรายวิชาเพราะมหาวิทยาลัยปิดรายวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนเรียนไว้ให้มีสิทธิขอคืนค่าธรรมเนียมรายวิชาและค่าธรรมเนียมการใช้อุปกรณ์การศึกษาในรายวิชานั้นได้เต็มจำนวน เว้นแต่กรณีเป็นการชำระค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่ายไม่อาจขอคืนค่าธรรมเนียมในรายวิชาที่ปิดได้

(๔) นักศึกษาขอถอนรายวิชาที่ได้ลงทะเบียนเรียนไว้ภายใน ๑๔ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษา หรือ ๗ วันนับแต่วันเปิดภาคฤดูร้อน ให้มีสิทธิขอคืนค่าธรรมเนียมรายวิชาและค่าธรรมเนียมการใช้อุปกรณ์การศึกษาในรายวิชานั้นได้กึ่งหนึ่ง เว้นแต่กรณีเป็นการชำระค่าธรรมเนียมแบบเหมาจ่ายไม่อาจขอคืนค่าธรรมเนียมในรายวิชาที่ถอนได้

(๕) นักศึกษาที่ถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาให้พักการศึกษาในภาคการศึกษาถัดไป แต่ได้ลงทะเบียนเรียนและชำระค่าธรรมเนียมต่างๆ ในภาคการศึกษาที่ถูกลงโทษไว้แล้ว ให้มีสิทธิขอคืนได้เต็มจำนวนที่ชำระไว้

นักศึกษาที่มีความประสงค์ขอคืนเงินค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งต้องยื่นคำร้องต่อคณะภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเปิดภาคการศึกษาหรือภาคฤดูร้อน

หมวด ๒๑

การพ้นสภาพนักศึกษาและการขอกลับเข้าศึกษา

ข้อ ๑๐๒ นักศึกษาต้องพ้นสภาพนักศึกษา ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) สำเร็จการศึกษาและได้รับปริญญา
- (๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามข้อ ๒๒
- (๓) ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษา
- (๔) พ้นกำหนดเวลาศึกษาตามข้อบังคับนี้หรือตามข้อกำหนดหลักสูตร
- (๕) ลาออกจากการเป็นนักศึกษา
- (๖) ถูกลงโทษทางวินัยนักศึกษาอย่างร้ายแรงถึงขั้นไล่ออกจากการเป็นนักศึกษา
- (๗) ตาย

ข้อ ๑๐๓ นักศึกษาซึ่งพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะถูกถอนชื่อตาม ข้อ ๓๕ ไปแล้วไม่เกินกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่มีมหาวิทยาลัยประกาศให้ถอนชื่อ อธิการบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาผู้นั้นกลับเข้าศึกษาในหลักสูตรเดิมได้

ในกรณีที่นักศึกษาได้รับอนุมัติให้กลับเข้าศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าในระหว่างที่ถูกถอนชื่อออกจากทะเบียนนักศึกษาเป็นช่วงเวลาลาพักการศึกษา เพื่อการนี้ ให้นักศึกษาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการรักษาสุขภาพและค่าธรรมเนียมอื่นๆ ที่ค้างชำระ สำหรับภาคการศึกษาที่ถือเป็น การลาพักการศึกษานั้นด้วย

ข้อ ๑๐๔ นักศึกษาซึ่งพ้นสภาพการเป็นนักศึกษาเพราะลาออกจากการเป็นนักศึกษาไป แล้วไม่เกิน ๑ ภาคการศึกษานับแต่วันลาออก อธิการบดีอาจอนุมัติให้นักศึกษาผู้นั้นกลับเข้าศึกษา ในหลักสูตรเดิมได้

ให้นำความในข้อ ๑๐๓ วรรคสองมาใช้กับกรณีตามวรรคหนึ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๕ ให้นำรวมเวลาในช่วงเวลาลาพักการศึกษาตามข้อ ๑๐๓ และข้อ ๑๐๔ เป็น ระยะเวลาศึกษาตามข้อ ๑๗ ด้วย

หมวด ๒๒

การยกเว้นใช้ข้อบังคับ

ข้อ ๑๐๖ ในกรณีการปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่นักศึกษาคนหนึ่ง คนใด อันเนื่องมาจากเหตุที่มหาวิทยาลัยต้องรับผิดชอบ สภามหาวิทยาลัยโดยข้อเสนอของอธิการบดี อาจกำหนดให้ปฏิบัติแตกต่างจากที่กำหนดไว้ในข้อบังคับนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมตามสมควรแก่นักศึกษาผู้นั้นเป็นการเฉพาะรายก็ได้

ข้อ ๑๐๗ ในกรณีที่มีข้อบังคับมหาวิทยาลัยหรือข้อกำหนดหลักสูตรกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาไว้เป็นการเฉพาะของคณะหรือหลักสูตร ให้ใช้ข้อบังคับ มหาวิทยาลัยหรือข้อกำหนดหลักสูตรที่กำหนดไว้เป็นการเฉพาะนั้นก่อนแต่หากไม่มีกำหนดเรื่องใดไว้ให้ ใช้ข้อบังคับนี้

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๑๐๘ นักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยก่อนปีการศึกษา ๒๕๖๑ ให้ใช้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมถึงฉบับที่ ๙ พ.ศ. ๒๕๕๙ ต่อไปจนกว่าจะสำเร็จการศึกษา

ข้อ ๑๐๙ ให้ข้อบังคับมหาวิทยาลัยที่ใช้อยู่ก่อนวันที่ข้อบังคับนี้มีผลใช้บังคับ มีผลบังคับใช้ต่อไปจนกว่าจะมีข้อบังคับมหาวิทยาลัยในเรื่องเดียวกันขึ้นมาใหม่ ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาชั้นบัณฑิตศึกษา หลักสูตร นานาชาติ คณะเศรษฐศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๖

(๒) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิตทาง
กฎหมายมหาชน พ.ศ. ๒๕๕๖

(๓) ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยการศึกษาระดับประกาศนียบัตรบัณฑิต
(บัณฑิตอาสาสมัคร) พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศ ณ วันที่ ๙ เดือน ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(ศาสตราจารย์พิเศษ นรมิติ เศรษฐบุตฺร)

นายกสภามหาวิทยาลัย